

Informace GFŘ

**k povinnému elektronickému podávání podle § 101a zákona č. 235/2004 Sb.,
o dani z přidané hodnoty, ve znění p. p. (dále jen „ZDPH“) pro rok 2014**

Jak již GFŘ upozornilo v tiskové zprávě ze dne 19. listopadu 2013 novela ZDPH provedená zákonem č. 502/2012 Sb. **ukládá plátcům** s účinností od 1. 1. 2014 v novém ustanovení § 101a ZDPH povinnost **podávat** tam vyjmenovaná podání **pouze elektronicky**. Tímto je k dotčené povinnosti podávána podrobnější informace. Povinnost se týká podávání **daňového přiznání, dodatečného daňového přiznání a hlášení, a to včetně jejich příloh, dále přihlášky k registraci za plátce a oznámení o změně registračních údajů**.

Povinnost elektronického podávání podle § 101a ZDPH se vztahuje pouze na plátce, nikoli na identifikované osoby.

V tomto ohledu je nutné upozornit, že povinnost podávat elektronicky souhrnné hlášení podle § 102 ZDPH není novým ustanovením § 101a ZDPH nijak dotčena. Stejně platí i o elektronickém podávání výpisu z evidence pro daňové účely podle § 92a ZDPH (zde platí povinná elektronická forma pro všechny dotčené plátce bez rozdílu).

Podání podle § 101a ZDPH má povinnost činit elektronicky **plátce**:

- 1. právnická osoba,**
- 2. fyzická osoba,** která přesáhne zákonem pro tento účel stanovený obrát 6 000 000,- Kč za nejvýše 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců,
- 3. fyzická osoba,** která má zákonem stanovenou povinnost činit podání elektronicky.

Ad 1. Právnická osoba (plátce)

Týká se všech plátců právnických osob, popřípadě osob, které se za právnické osoby pro účely DPH považují¹ bez rozdílů. Shodně se pak týká i všech *skupin*, coby samostatné kategorie plátců registrovaných podle ZDPH.

Tito plátcí mají povinnost činit podání podle § 101a ZDPH od 1. 1. 2014 elektronicky bez ohledu na zdaňovací období, kterého se tato podání týkají.

Příklady

Může se jednat o daňové přiznání za zdaňovací období prosinec 2013, resp. za 4. čtvrtletí 2013, případně i za dřívější zdaňovací období, pokud do 31. 12. 2013 nebylo podáno a je podáváno po 1. 1. 2014 nebo se může jednat o dodatečné daňové přiznání za kterékoliv zdaňovací období před 1. 1. 2014, které je podávané po tomto datu.

Právnická osoba má po 1. 1. 2014 povinnost v elektronické formě podávat i případnou přihlášku k registraci za plátce DPH nebo oznámení o změně registračních údajů.

Ad 2. Fyzická osoba (plátce), která překročila obrat

Fyzická osoba, která přesáhne obrat 6 000 000,- Kč za nejvýše 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců, má povinnost činit podání podle § 101a odst. 1 ZDPH (daňová přiznání nebo dodatečná daňová přiznání včetně jejich příloh) elektronicky a to od zdaňovacího období následujícího po zdaňovacím období, ve kterém byl obrat překročen.

U přihlášky k registraci za plátce a oznámení o změně registračních údajů má fyzická osoba z titulu překročení stanoveného obratu povinnost podat tato podání elektronicky tehdy, pokud dosáhla zmíněný obrat 6 mil. Kč v okamžiku jejich podání.

Sledování obratu

Co se rozumí obratem, definuje i z pohledu souvislosti s ustanovením § 101a ZDPH obecně platné pravidlo zakotvené v ustanovení § 4a tohoto zákona. Lhůta pro počítání obratu je klouzavá, sleduje se tedy obdobně jako při počítání obratu pro účely registrace k DPH. Pro účely vyhodnocení vzniku povinnosti podle § 101a ZDPH se obrat poprvé sleduje za 12 měsíců před 1. 1. 2014, tj. od 1. 1. 2013.

Příklady

Je-li obrat překročen v únoru 2014, má *plátce s měsíčním zdaňovacím obdobím* povinnost podávat daňová přiznání nebo dodatečná daňová přiznání, elektronicky od 1. dubna 2014, tedy i DAP/DODAP¹ za březen 2014 nebo i za všechna předcházející zdaňovací období, pokud nebyla dosud podána.

Pokud je v případě *plátce se čtvrtletním zdaňovacím obdobím* obrat překročen v prvním čtvrtletí 2014 (např. v únoru), vzniká povinnost činit podání dle předchozího odstavce elektronicky, po uplynutí 2. čtvrtletí 2014, tj. od 1. 7. 2014.

Jestliže byl obrat překročen v některém zdaňovacím období v roce 2013 (např. v září 2013), pak plátcí s měsíčním zdaňovacím obdobím mají povinnost podávat daňové přiznání nebo dodatečné daňové přiznání elektronicky od 1. února 2014 a plátcí se čtvrtletním zdaňovacím obdobím od 1. dubna 2014.

Tzv. stabilizační období

Při překročení daného obratu má plátce (fyzická osoba) po 1. 1. 2014 povinnost podávat daňová přiznání nebo dodatečná daňová přiznání elektronicky od výše vymezeného okamžiku dále po dobu minimálně 6 měsíců (tzv. stabilizační doba).

Je-li v tomto období opět obrat překročen, stabilizační doba 6 měsíců se počítá (běží) znovu, a to od zdaňovacího období následujícího po období, v němž byl překročen obrat.

Nepřekročí-li fyzická osoba po celou dobu stabilizační doby obrat 6 000 000,- Kč za 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích měsíců, nemusí již po jejím uplynutí, činit výše uvedená podání elektronicky (samozřejmě za předpokladu, že tato povinnost nevznikla z jiného důvodu).

Ad 3. Fyzická osoba (plátce), která má zákonem stanovenou povinnost činit podání elektronicky

Pokud má fyzická osoba (plátce) vůči správci daně podle zákona povinnost činit podání elektronicky, pak má povinnost činit elektronicky i podání podle § 101a ZDPH.

Sledovány takto budou povinnosti podávat elektronicky uložené daňovými zákony

¹ DAP = daňové přiznání ; DODAP = dodatečné daňové přiznání

(Nyní viz např.:

- zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění platném od 1. 1. 2014 podle § 38j odst. 6 podávání vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti,
- ZDPH v jiném ustanovení než § 101a ZDPH, tedy podle § 102 ZDPH povinnost podat souhrnné hlášení nebo podle § 92a ZDPH povinnost podat výpis z evidence pro daňové účely).

Tyto povinnosti činit podání elektronicky se sledují od 1. 1. 2014: zjednodušeně tedy, jestli tu taková povinnost u fyzické osoby bude existovat po 31. 12. 2013.

Zákonodárce nespecifikuje období časové návaznosti existence „jiné“ povinnosti podávat elektronicky na vznik a trvání povinnosti podávat elektronicky podle § 101a ZDPH. Má-li být naplněn smysl a cíl zavedení dotčené povinnosti a má-li jít o logickou aplikaci tohoto ustanovení, je nejprůběhavější způsob aplikace tohoto ustanovení ten, že jde v případě existence i jediné „jiné“ povinnosti podávat elektronicky návazně o soustavnou povinnost činit podání podle § 101a ZDPH elektronicky.

Příklady

- Pokud fyzické osobě (plátcí) vznikla povinnost např. podle § 102 ZDPH podat souhrnné hlášení nebo podle § 92a ZDPH podat výpis z evidence pro daňové účely za leden 2014 v únoru 2014, má tento plátcé povinnost činit od 1. února 2014 všechna podání podle § 101a ZDPH elektronicky, a to bez ohledu na zdaňovací období plátce.
- Vznikla-li fyzické osobě (plátcí) povinnost podat souhrnné hlášení podle § 102 ZDPH nebo podle § 92a ZDPH výpis z evidence pro daňové účely za prosinec 2013, tak již od 1. ledna 2014 má tento plátcé povinnost činit všechna podání podle § 101a ZDPH elektronicky, a to bez ohledu na zdaňovací období plátce.

Aplikace § 101a u společníků společnosti

U plátců, kteří vykonávají své ekonomické aktivity v rámci smlouvy o společnosti podle § 2716 z. č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník², se povinnost podávat elektronicky podle § 101a ZDPH posuzuje u každého individuálně.

Jakkoli jsou zdanitelná plnění a daň z činnosti celé společnosti vykazovány v DAP určeného společníka, jsou všichni společníci samostatnými plátcí a jako takoví musí např. podávat DAP ze své činnosti mimo společnost případně souhrnné hlášení atd.

Při sledování obratu pro účely povinného elektronického podávání ve smyslu ust. § 101a odst. 3 ZDPH se u každého ze společníků samostatně vyhodnocuje výše obratu, který se vypočte podle § 4a včetně odst. 3 tohoto ustanovení ZDPH.

Příklady

- Obrat dosahovaný za celou společnost³ přesahuje 6 mil. Kč, potom obrat každého z jejích společníků též přesahuje tuto hranici. Povinnost činit podání elektronicky podle § 101a ZDPH pak má každý společník, a to i v případě, kdy podává na DPH negativní DAP (např. protože mimo společnost nevykazuje žádnou činnost a nejde o určeného společníka).
- Obrat dosahovaný za celou společnost⁴, která má dva společníky – fyz. osoby, činí 5 mil. Kč. Společník A, který je současně určeným společníkem, má obrat dosažený samostatně mimo společnost 500 tis. Kč. U společníka B činí takový obrat 3 mil.

² Do 31. 12. 2013 sdružení podle § 829 Občanského zákoníku

³ Společnost uskutečňuje plnění s nárokem na odpočet daně

⁴ Společnost uskutečňuje plnění s nárokem na odpočet daně

Z titulu obratu tedy společník resp. plátce A nemá povinnost podávat elektronicky, naopak plátce/společník B tuto povinnost má.

Aplikace § 101a ZDPH u správce pozůstalosti nebo insolvenčního správce

Daňové povinnosti zůstavitele (zemřelého plátce) plní správce pozůstalosti (§ 239b zákona č. 280/2009 Sb. daňový řád (dále jen „daňový řád“). Správce pozůstalosti činí podání svým jménem na účet zůstavitele. Pokud měl zůstavitel - plátce DPH povinnost činit podání elektronicky podle § 101a ZDPH a měl by ji, kdyby žil (pro účely správy daní se na právní skutečnosti hledí tak, jako by žil do dne předcházejícího dni skončení řízení o pozůstalosti a až do tohoto dne zůstává plátcem DPH), má takovou povinnost i správce pozůstalosti, který podání vyjmenovaná v ust. § 101a ZDPH ve věci zůstavitelových povinností podává.

Obdobný závěr platí i ohledně podání vymezených v § 101a ZDPH, která činí insolvenční správce ohledně daňových povinností plátce, u kterého bylo rozhodnuto o úpadku. Pokud lze ve vztahu k tomuto plátcovi shledat naplnění podmínek pro povinné elektronické podávání podle § 101a ZDPH, musí insolvenční správce předmětná podání ve věcech tohoto plátce činit elektronicky.

Způsoby elektronického podávání

Podání podle § 101a ZDPH lze elektronicky činit:

- Datovou zprávou prostřednictvím Daňového portálu (<http://adisepo.mfcr.cz>); datová zpráva musí být opatřena uznávaným elektronickým podpisem, (§ 71 odst. 1 písm. a) DŘ).
- Datovou zprávou bez uznávaného elektronického podpisu podanou prostřednictvím Daňového portálu, pokud je toto podání správcem daně do 5 dnů potvrzeno nebo opakováno písemně nebo ústně do protokolu, (§ 71 odst. 3 DŘ).
- Datovou zprávou prostřednictvím datové schránky, nebo (§ 71 odst. 1 písm. b) DŘ).
- Datovou zprávou s ověřenou identitou podatele způsobem, kterým se lze přihlásit do datové schránky (§ 71 odst. 1 písm. c) DŘ – pozn: realizovatelné bude cca koncem 1. pololetí roku 2014).

Datová zpráva, kterou je podání činěno, musí mít samozřejmě odpovídající formát a strukturu (viz § 72 odst. 3 DŘ)!

Přihláška k registraci, oznámení o změně registračních údajů, řádné daňové přiznání i dodatečné daňové přiznání zasílané podle § 71 daňového řádu datovou zprávou musí být ve formátu a struktuře .XML, odpovídající XSD schémata jsou definována a zveřejněna na adrese:

http://eds.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_pub/epo_struktury.faces

K vytvoření souboru v předepsaném formátu a struktuře .XML pro odeslání do datové schránky správce daně lze využít službu Elektronická podání pro Finanční správu (EPO) na adrese: www.daneelektronicky.cz,

bližší informace viz též: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-elektronicky/strucny-prehled>.

Ing. Otakar Sladkovský
ředitel sekce